

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Економічні проблеми розвитку аграрного виробництва в регіоні

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТІВ
Випуск 9

Вінниця-2011

УДК 332:338.432

ББК 65.9 (4УКР) 32 + 65.049 (4УКР)

Е-45

Економічні проблеми розвитку аграрного виробництва в регіоні. / Збірник наукових праць студентів / Редколегія: Мазур А.Г., Колесов О.С. та інші. – Вінниця, 2011. – Випуск 9. – 269 с.

У збірнику висвітлено актуальні проблеми розвитку економіки аграрного сектору регіонів України.

Друкується за рекомендацією Вченої ради Навчально-наукового інституту менеджменту, адміністрування та права Вінницького національного аграрного університету. Протокол №5 від 18 січня 2011 року.

Редакційна колегія:

Мазур А.Г., д.е.н., професор, ВНАУ;

Колесов О.С., к.е.н., доцент - відповідальний секретар, ВНАУ;

Прутська О.О., д.е.н., професор, ВНАУ;

Лисогор В.М., д.т.н., професор, ВНАУ;

Кафлевська С.Г., к.е.н., доцент, ВНАУ;

Чорнопищук Т.І., к.е.н., доцент, ВНАУ;

Мазур К.В., к.е.н., доцент, ВНАУ;

Киш Л.М., к.е.н., доцент, ВНАУ;

Нікітченко В.С., к.е.н., доцент, ВНАУ;

Потапова Н.А., к.е.н., доцент, ВНАУ;

Мельничук О.Ф., к.ю.н., доцент, ВНАУ

ЗМІСТ

АНАЛІЗ СТАНУ, ПРОБЛЕМ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ БІОЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ Глеба М. М., Скорук О. П.	3
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ СИСТЕМНОГО ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ Глеба М. М., Поліщук Н.В.	4
ЕНЕРГІЯ – У ВСІХ ЇЇ ПРОЯВАХ, ЯК ОДИН ІЗ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ Н.О.Москалюк, О.П.Скорук	6
ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНИХ МОДЕЛЕЙ ДІАГНОСТИКИ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА Антошук В.О.	8
ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ Баранова Ю.В., Свентух А.О.	9
ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ Берлізова М.П., Колесник Т.В.	10
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ФОРМУВАННЯХ Беспалько І.В., Новодворська В.В.	13
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ТА ВИКОРИСТАННЯ БІОГАЗУ Бондар О.О., Калетник Г.М.	15
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ БІОЕНЕРГЕТИКИ Бородій В.В., Скорук О. П.	16
МЕНЕДЖМЕНТ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Вдовенко О.С., Підвальна О.Г.	18
ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ – ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА Віннік І.Ю., Новодворська В.В.	19
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ ТА У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ Вовк К.І., Скорук О.П.	21
РИНОК МОЛОКА І МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ Гавриш А.М., Березюк С.В.	23
ПРОБЛЕМИ КВОТУВАННЯ ЗЕРНА В УКРАЇНІ Слюсаренко А.В., Бурлака Н.І.	24
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ Годз Я.О., Березюк С.В.	26
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ Голишевська А. А., Томчук О.В.	27
ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ І РЕЗЕРВИ ЇХ ПІДВИЩЕННЯ Гудзь Г.М., Пронько Л.М.	29
СУЧАСНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЛЮДСТВА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА НАВКОЛИШНЄ ПРИРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ Довбищук О.О., Березюк С.В.	31
СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЗБИТКІВ Казиміров В.А., Березюк С.В.	33
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ Заремба Н. В., Сегеда С.А.	35
СВІТОВЕ ЗНАЧЕННЯ ГЕОТЕРМАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ Казьміржевська І.І., Скорук О.П.	37
ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ОСНОВІ СІТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ Коцулера Л.В., Потапова Н.А.	38
ЕНЕРГІЯ СОНЦЯ ТА ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ Коцулера Л.В., Скорук О.П.	39
ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ ДОХОДІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ Кульпінський І.О., Бондар І. М., Хасцька О.П.	41
СОНЯЧНА ЕНЕРГЕТИКА В УКРАЇНІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ РОЗВИТКУ Кухар О.В., Скорук О.П.	42
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ Ломачинська І. В., Лисий В. О., Недбалюк О.О.	44
ПЛАНУВАННЯ МАТЕРІАЛЬНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ЯК ЗАСОБУ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ Марчук І. В., Кафлевська С. Г.	46
ЛІЗИНГОВІ УГОДИ В ЗЕД ПІДПРИЄМСТВ АПК Марчук І. В., Клочковський О. В.	47

СУТНІСТЬ РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ Марчук М.В., Березюк С.В.	49
СТАНОВЛЕННЯ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА В УКРАЇНІ: НЕОБХІДНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ Марчук І. В., Кубай О. Г.	51
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРІВ Марчук І. В., Підвальна О. Г.	53
СОНЯЧНА ЕНЕРГІЯ – ВАЖЛИВИЙ ВИД АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ Мельник М.Л., Скорук О.П.	54
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФОНДОВИХ БІРЖ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ Назарова Г.С., Хаєцька О.П.	56
ОСОБЛИВОСТІ МАТЕРІАЛЬНОЇ МОТИВАЦІ ПРАЦІ В СУЧАСНИХ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ Недзельський Т.А., Фіщук Н.Ю.	57
ЗНАЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АПК Ничипоренко І.І., Українець О.В., Пчелянська Г.О.	60
РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ Корнійчук О.О.	61
ВПЛИВ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ НА ФІНАНСОВЕ СТАНОВИЩЕ КРАЇНИ Онофрійчук І. С., Вдовенко Л.О.	63
КОНТРОЛІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ Поліш Ю.В., Качуровський В.С.	65
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ БІОЕТАНОЛУ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ Поліщук Л.В., Поляруш О.В., Г.М. Калегнік	66
ПОТЕНЦІАЛ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ Прокошева А.С., Скорук О.П.	68
АНАЛІЗ РІВНЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ Садовська А. Е., Пронько Л. М.	71
ОПТИМІЗАЦІЯ ДЖЕРЕЛ ФОРМУВАННЯ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА Сіваченко О.М.	73
ПРИРОДНІ МОНОПОЛІЇ ТА ЇХ РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ Сологуб В.П., Брояка А.А.	75
ПРОБЛЕМИ ЗАЙНЯТОСТІ ТА БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ Динисюк М., Брояка А.А.	76
ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ В УКРАЇНІ Білик Г. О., Коровий В.В.	78
ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ Бурлака О.М., Скорук О.П.	80
ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПЕРЕРОБКИ ЦУКРОВОГО БУРЯКА НА БІОПАЛИВО Іщенко І.І., Скорук О.П.	81
ФОРМУВАННЯ РАЦІОНАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ ПОСІВНИХ ПЛОЩ В РЕГІОНІ Іщенко І.І., Скорук О.П.	83
ОСОБЛИВОСТІ ВИБОРУ ТА ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ ВІТЧИЗНЯНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ Філонова В.М., Фіщук Б.П.	84
ІНВЕСТИВАННЯ В РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ТА РОЛЬ ДЕРЖАВИ В ЦЬОМУ ПРОЦЕСІ Шевчук Б. К., Сегеда С. А	86
ПРОБЛЕМИ ВИРОБНИЦТВА БІОЕТАНОЛУ В УКРАЇНІ Живега О.А., Скорук О.П.	88
ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ МОДЕЛІ О.О.ТЕРЕЩЕНКА Томаш А.В., Ціхановська О.В.	89
УПРАВЛІННЯ ЧАСОМ МЕНЕДЖЕРА Вацьківська А. В., Колесов О.С.	92
ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА Чвалюк А.С., Поталова Н.А.	94
ЗАДАЧІ ТА МЕХАНІЗМИ РОЗПОДІЛУ ДОХОДІВ ТА ВИТРАТ В РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ Глеба М. М., Клочко О.В.	98
НОРМАТИВНО-ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ТА ВИКОРИСТАННЯ БІОПАЛИВ В УКРАЇНІ Чвалюк А.С., Скорук О.П.	100
ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА Шафієва Л. Г., Кубай О. Г.	102
ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ЗЕРНОВОЇ ПРОДУКЦІЇ Поліщук Л. В., Фіщук Б. П.	104

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОГРАМИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИВАННЯ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ У ПЕРЕХІДНИЙ ПЕРІОД ЕКОНОМІКИ Глеба М. М., Заболотний Г. М.	106
МЕТОДИ АНАЛІЗУ ОСНОВНИХ ФОНДІВ ТА ВИРОБНИЧИХ ПОТУЖНОСТЕЙ Колодніцька Т.М., Козловський С.В.	107
МЕРЧАНДАЙЗИНГ: ЗАСОБИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ НА ЛЮДИНУ Бабаха О.О., Мамалига С.В.	108
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ Бучок А. В., Кубай О. Г.	110
МЕНЕДЖЕР – ГОЛОВНИЙ НОСІЙ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ Бучок А.В., Підвальна О. Г.	111
РАЦІОНАЛЬНЕ ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА Васильчук О.Ю., Мазур А.Г.	113
СУЧАСНИЙ СТАН МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В УКРАЇНІ Вдовенко О.С., Мамалига С.В.	114
КОЛЕКТИВНИЙ ДОГОВІР – ОСНОВНИЙ ЮРИДИЧНИЙ ДОКУМЕНТ, РЕГУЛЮЮЧИЙ ТРУДОВІ, ВИРОБНИЧІ, СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ НА ТОВ «КРИЖОПІЛЬСЬКИЙ ЕЛЕВАТОР» Войтенко О.І., Шовкун В. А.	115
КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ОДИН ІЗ ІНСТРУМЕНТІВ ЕФЕКТИВНОГО ЗДІЙСНЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Ганжа Т.І., Підвальна О.Г.	118
НЕОБХІДНІСТЬ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ЗА СУЧАСНИХ РИНКОВИХ УМОВ Ганжа Т.І., Качуровський В.С.	119
ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У КЕРІВНИКІВ ТА ВПЛИВ ЛІДЕРСТВА НА КАР'ЄРНИЙ РІСТ МЕНЕДЖЕРА Гелета О.П., Підвальна О.Г.	121
СУЧАСНИЙ СТАН МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ Герасимчук О.М., Кубай О.Г.	123
СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТ Герасимчук О.М., Красняк О. П.	124
МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ: ЇХ ЗМІСТ ТА ОСОБЛИВОСТІ Гонтар О. О., Кубай О. Г.	127
АНАЛІЗ ЧИННИКІВ ТА ФАКТОРІВ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ Гонтар О. О., Шевчук О.Д.	129
НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ РЕКЛАМИ Грубеляс О. І., Мамалига С.В.	130
СТАН РОЗВИТКУ БІОЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ Гуковська Т.О., Скорук О.П.	132
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТАРИФІКАЦІЇ РОБІТ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ Гуцалюк О.І., Шовкун В.А.	134
СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ — ВАЖЛИВИЙ СПЕКТР ДОСЛІДЖЕННЯ В РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ Дашківська Ю.А., Шовкун В.А.	136
ІННОВАЦІЙНІ ПРІОРИТЕТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ Демидаш Л. С., Сегеда С.А.	138
МАРКЕТИНГОВЕ РОЗУМІННЯ ТОВАРУ Дерун А.С., Мамалига С.В.	140
ПІДПРИЄМНИЦТВО – РУШІЙНА СИЛА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ Дубецька О.О., Власенко І.В.	142
ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА: ЇЇ СУТЬ ТА ПРИНЦИПИ Дубецька О.О., Кубай О.Г.	143
ФОРМУВАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ У УКРАЇНІ Дубецька О.О., Красняк О.П.	146
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ Бучок А. В., Клочковський О. В.	147
ПЛАНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ІЛІ АПК Скляр К., С. Г. Кафлевська	149
РОЗРОБКА БІЗНЕС – ПЛАНУ ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА Керніцька О.О., Кафлевська С.Г.	151
НАПРЯМКИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА Керніцька О.О., Кубай О.Г.	154
ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО АУДИТУ В УКРАЇНІ Кириленко Л. В., Фіщук Б. П.	156
ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЗЕРНА В УКРАЇНІ Козак С. В., Кубай О. Г.	159

МІСІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ Козаченко І. Ю., Кичук К. М., Пчелянська Г. О.	161
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ Козяр Н.О., Шовкун В.А.	163
ВПЛИВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА РОЗВИТОК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Котень Р.І., Козловський С.В.	165
ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРА В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ТИПУ ВЛАДИ Кудлаєнко М.О., Підвальна О.Г.	167
АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІ ДІЯЛЬНОСТІ Кузьмінець О.В., Шевчук О.Д.	168
НАПРЯМИ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Лакомський А.А., Заболотний О.Г.	170
АІГТИНФЛЯЦІЙНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ Мельничук К.С., Кубай О.Г.	173
БЮДЖЕТНО-ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ Мендусь О. І., Кубай О. Г.	174
ВИТРАТИ НА РЕКЛАМУ Нагорна О.В., Мамалига С.В.	176
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ В УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ Ничипоренко І. І., Козаченко І.Ю., Пчелянська Г.О.	177
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ШНОУТВОРЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ В РИНКОВИХ УМОВАХ Бучок А. В., Кафлевська С.Г.	178
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ЗА РИНКОВИХ УМОВ Остапенко О.А., Кубай О.Г.	180
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВІ Паламаренко Я.В., Матвієнко О. Л.	182
ПОБУДОВА СПОЖИВЧОЇ ФУНКЦІЇ Паламаренко Я.В., Гапчак Т.Г.	184
РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ БІОРЕСУРСІВ, ВАЖЛИВІСТЬ ІХ ВИКОРИСТАННЯ Паламаренко Я.В., Скорук О.П.	187
ХОЛДИНГ: ЙОГО СУТЬ І ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ Паламарчук А.Ю., Власенко І.В.	189
ЗЕМЕЛЬНЕ РЕФОРМУВАННЯ ТА МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН Паламарчук А.Ю., Кубай О.Г.	191
ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ Палій Л.В., Козловський С.В.	193
ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ Петрук М.С., Кубай О.Г.	194
ДЕРЖАВНА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА Піщенко І.О., Кубай О. Г.	196
ІНТЕРНЕТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОСУВАННЯ ТОВАРУ НА РИНКУ Побережняк Г.М., Мамалига С.В.	198
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ЗАСАД ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ Поліш Ю.В., Кубай О.Г.	200
СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ Порожня Ю. Л., Бурлака Н. І.	202
УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА Пундик В.Є., Кубай О.Г.	204
МЕТОДИ ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ Смашнюк І. М., Підвальна О. Г.	206
ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ НА ЗОВНІШНІХ РИНКАХ Смашнюк І. М., Клочковський О. В.	207
ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ В ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ Солоненко Ю. В., Мамалига С.В.	209
УПАКОВКА, ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА СПОЖИВАЧА Танасійчук І. І., Мамалига С.В.	211
ПЛАНУВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ УГІДЬ ТА ЗАХОДИ ПО ПІДВИЩЕННЮ ЇХ РОДЮЧОСТІ Панасюк Т. Є., Кафлевська С. Г.	212
ПОЛІПШЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПРАЦІ МЕНЕДЖЕРІВ Тищенко В. Е., Мазур К.В.	214

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БЮДЖЕТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ Фоніцька Т.І., Марченко О.І.	215
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ Шафієва Л. Г., Кафлевська С. Г.	217
ВИКОРИСТАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО МАРКЕТИНГУ З МЕТОЮ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ Шафієва Л.Г., Мамалига С. В.	219
КОНТРОЛІНГ ЯК СУЧАСНА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ Швець Т.С., Качуровський В.Є.	222
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА РИНКУ ПРАЦІ Швець Т.С., Кубай О.Г.	224
ЗОВНІШНЯ РЕКЛАМА: ЕФЕКТ ВПЛИВУ НА СПОЖИВАЧА Якубовська К. А., Мамалига С.В.	226
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ТА ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА Кузьмінець О. В., Кубай О. Г.	228
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ З ПИТАНЬ ОПЛАТИ ПРАЦІ Кущак В.М., Шовкун В.А.	230
ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ТЕОРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ Хмарук О.М., Шовкун В.А.	232
ПОСАДОВІ ІНСТРУКЦІЇ ЯК ОСНОВА РЕГУЛЮВАННЯ ОБОВ'ЯЗКІВ ПОСАДОВИХ ОСІБ Остафієва А.В., Шовкун В.А.	235
ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ Рейзер В.С., Власенко І.В.	237
ВИКОРИСТАННЯ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Рейзер В.С., Мамалига С.В.	238
ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ Валідуда С.В., Шовкун В.А.	240
ПРЕДМЕТ, МЕТОДОЛОГІЯ, ЗАВДАННЯ ТЕОРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ Сологуб В.П., Шовкун В.А.	241
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ НОРМУВАННЯ ПРАЦІ Чичуга А.О., Шовкун В.А.	244
КРЕДИТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРА Шуткевич Л.А., Вдовенко Л.О.	246
ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ Легун А.В., Кубай О.Г.	248
РІПАК – МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОЇ ЕНЕРГЕТИКИ Войтова Ю., Скорук О.П.	249
СУЧАСНИЙ СТАН БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ Шуткевич Л.А., Вдовенко Л.О.	251
ДОСЛІДЖЕННЯ СИЛЬНИХ ТА СЛАБКИХ СТОРІН ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛЕЖНО ВІД ФОРМ ГОСПОДАРЮВАННЯ НА ОСНОВІ SWOT-АНАЛІЗУ Садовська А.Е, Гапчак Т.Г.	252
СТРУКТУРА РЕАЛІЗАЦІЯ ЗЕРНОВИХ ПО РЕГІОНАХ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ Волошановська О.С., Мазур А.Г.	256
УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМИ РИЗИКАМИ В АСПЕКТІ ФОРМУВАННЯ БАНКІВСЬКОГО РЕЗЕРВУ КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІД ЧАС ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ Бездітна В.В., Сьомченков О.А.	258
АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ФОРМ ТА АСПЕКТІВ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА НА СТРАХОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ Стропова К.А., Губанова Л.І.	260
ЗНАЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ПРОЦЕСАХ ПІДПРИЄМСТВ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ Батішева К.Б., Поліщук О.А.	262

СВІТОВЕ ЗНАЧЕННЯ ГЕОТЕРМАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

Казьміржевська І.І.

Науковий керівник: Скорук О.П., к. е. н., доцент

Геотермальні ресурси Землі воістину величезні і витокі їх освоєння коренями йдуть в старовину. Тепло Землі вже дане вносить вклад в сучасну енергетику, але цей вклад не порівняємо з економічною і екологічною ефективністю, а так само не відповідає об'ємам використовуваних ресурсів. За прогнозами учених, введення нової циркуляційної технології для виробництва геотермальної енергії розширить сфера її застосування.

Запаси геотермальної енергії рівні 200ГВт, але розподілені вони досить нерівномірно, основна їх частина знаходиться в районі Тихого океану. Отже, використання енергії землі найбільш розвинене в США, Мексиці, Японії, Італії, Росії і на Філіппінах.

У Росії загальні запаси енергії Землі оцінюються в 2000МВт, але в той же час зберігається украй маловигідне в економічних відносинах розташування геотермальних джерел. Сахалін, Курили і Камчатка відрізняються слабкорозвиненою інфраструктурою, високою сейсмоактивністю і малонаселеністю. Нині в Росії працює Паужетська ГеоТЭС на Камчатці, потужність якої досягає 11 МВт.

У Швеції в 90% житлових новобудов пробурює свердловина, по якій тепло з-під землі поступає в квартиру. У цій сфері переміщення намічається і в Німеччині. Так, в 2005 році будівельні фірми направили у відповідні відомства 12 тис. заявок на буріння свердловин для геотермальних установок. Наступного року таких заявок налічувалося вже 28 тис. Своя мініелектростанція в саду власного будинку обходиться його власникові в 20 тис. євро. У цих випадках йдеться лише про домашні господарства.

Але повернемося до великих проєктів промислового значення. У Німеччині ще одна нова геотермальна електростанція в Унтерхахинге біля Мюнхена вступить в лад найближчим часом. Поки вона поставляє тепло, а незабаром почне подачу електрики. За даними парламентського статс-секретаря у федеральному Міністерстві охорони довкілля Астрід Круг, німецька економіка все впевненіше бере курс на використання геотермальної енергії. Вона повідомила в зв'язку з цим, що заплановано вже близько 150 проєктів і об'єм інвестицій в них оцінюється у розмірі 4 млрд. євро. Очікується, що скоротяться існуючі законодавчі перешкоди на шляху використання цього виду поновлюваної енергії. Досягати це буде в результаті внесення змін у відповідне законодавство.

Проте, за оцінками оглядачів, "в Німеччині доки не виникла розвинена геотермальна індустрія", хоча ця країна, за теоретичними оцінками, могла б покривати свої потреби в електроенергії і теплі за рахунок підземного тепла. Насправді не багато територій мають можливості для цього. До тих, що мають такі можливості відноситься так званий верхнерейнський грабен (западина), що тягнеться від Страсбурга до Вормса. "Грабен є тепловою аномалією - на глибині 2500 метрів тримається температура приблизно 145 градусів, а на глибині 5000 метрів - близько 200 градусів", - заявляє Петер Хауффе, керівник компанії геох GmbH, експлуатацією геотермальної електростанції, що займається, в Ландау. У цьому районі можна вести бурові роботи не так глибоко. Тому витрати на будівництво геотермальних установок менші, ніж в багатьох інших регіонах країни. Цим, зокрема, пояснюється той факт, що геотермія в Німеччині грає доки дуже незначну роль у виробництві енергії. У 2005 році її доля складала лише 1% від енергії, здобутої з інших поновлюваних джерел.

У освоєнні перспективного виду енергії не обійшлося без збою. І сталося це в Швейцарії на спорудженні термінальної електростанції в Клайнхюнінгене біля Базеля. У 2006 році було отримано дозвіл на початок робіт. Почалося буріння свердловини завглибшки п'ять тисяч метрів. Там температура земних надр складала близько 200 градусів. У свердловину стали гойдати холодну воду. За оцінками геологів, установка могла б забезпечити теплопостачання приблизно 10 тис. жителів на протязі найменше 30 років. Але 8 грудня 2006 року на території радіусом 15 кілометрів навколо свердловини в Клайнхюнінгене сталося землетрус силою 3,4 бала.

У освоєнні перспективного виду енергії не обійшлося без збою. Так сталося це в Коливання ґрунту повторювалися кілька разів. І кантональна влада Базеля розпорядилася припинити буріння. На думку президента Німецького федерального союзу геотермії Хорста Рютера, майже будь-яке проникнення людини в земні глибини - будь то прокладення тунелю або розміщення в майбутньому під землею діоксиду вуглецю з вугільних електростанцій - несе з собою небезпеку землетрусів.

Ситуація, що склалася, навколо геотермальної свердловини біля Базеля породила певний скепсис відносно великомасштабних проєктів. Проте широко використовуються установки для побутових потреб. Так, за даними Швейцарського об'єднання геотермії, шоста частина введених в дію в 2006 році нових систем опалювання використовує підземне тепло.

Що стосується виробництва електроенергії на термальних електростанціях, то до найбільших виробників відносяться США, Філіппіни, Індонезія і Мексика. Лідером же у використанні енергії земних надр в цілому залишається Ісландія. Острівна держава покриває більше п'ятій частині своїх потреб в електриці за рахунок енергії, що добувається із земних глибин. Великомасштабні проєкти існують також у Франції, Японії і інших країнах. У рамках технічної співпраці Німеччина сприяє в будівництві геотермальної установки в Чилі і Танзанії.

У американському штаті Нью-Мексіко уперше на промисловій основі почала працювати станція, що використовує тепло земної кори.

Згідно з проєктом, розробленим ученими і інженерами Лос-Аламосської національної лабораторії і міністерства енергетики США, в товщі землі бурять дві свердловини завглибшки чотири кілометри, що доходять до твердих скельних порід. За допомогою підземних вибухів скелі дробляться, і в місиво, що утворилося, накачують воду. Там вона нагрівається до 176 градусів, чого цілком достачає для вироблення електроенергії і опалювання житлових будівель. Потім по іншій свердловині, розташованій на достатньому віддаленні від першої, вода поступає вгору на електростанцію.

Починаючи з 1954 року геотермальна станція в Кенії забезпечує околиці електрикою. Уряд країни планує збільшити потужності станції. За прогнозом кенійського енергетичного міністерства, вони можуть скласти не менше 2000 МВт. Це в два рази перевищить рівень нинішнього виробництва електрики в країні.

Геотермія набуває у світовій економіці усього більшого значення, і цьому сприяє, зокрема, прийняття в Європі Закону "Про пріоритет поновлюваних видів енергії". Інноваційні технології в геотермальній області відкривають

можливості для використання практично невичерпних запасів енергії без спричинення збитку довкіллю. Які ж перспективи у землян широко скористатися цим "подарунком природи"? Більшість експертів з оптимізмом дивляться на майбутнє геотермії. Декілька іншого погляду дотримується згаданий вище Петер Хауффе. "Пройде ще багато часу, поки геотермія не стане дійсною альтернативою здобичі консервативних видів енергії", - вважає він. Розвиток подій у нинішньому мінливому світі, звичайно, покаже, скільки часу знадобиться для цього.

Література

1. <http://energo20.ru/article-93-48-71.html>
2. <http://energomir.net/alternet-ist/546-energiya-zemli.html>
3. http://energys.net/article/read/energiya_zemli.html
4. http://first.renewable.com.ua/index.php?art_id=10
5. <http://galspace.spb.ru/index16.html>
6. http://moesonce.com/static/energiya_zemli.html
7. <http://www.bibliotekar.ru/evrika2/143.htm>
8. http://www.ng.ru/energy/2008-07-08/12_underground.html

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ОСНОВІ СІТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ

Коцупера Л.В

Науковий керівник: Потапова Н.А. к.е.н, доцент

У статті розглядається сутність, мета сіткового планування, складові сіткового графіка, етапи, принципи та умови його побудови.

Ключові слова: сіткове планування, моделювання, подія, математичне моделювання, орієнтований графік.

Основною проблемою є планування виконання складних стратегічних комплексних робіт, які необхідно вирішувати управлінням різних ланок галузевих структур підприємств, адже планування є вирішальною передумовою для належної оцінки та контролю результатів робіт підрозділів.

Дослідження сіткового планування є досить актуальним не лише в нашій країні, а й в інших зарубіжних. Її вивченням і моделюванням займалися та займаються такі вчені як: Галушко О.С., Захаров П.О., Карагодова О.О., Наконечний С.І., Сімонова В.С., Ромащенко О., Рожок В.Д.

Актуальність теми полягає у тому, що сіткові моделі використовуються на підприємствах при плануванні підготовки виробництва та освоєнні нових виробів. Сіткове планування дозволяє не тільки визначити потреби різних виробничих ресурсів у майбутньому, але й координувати їхнє раціональне використання на даний момент.

Моделювання – основний специфічний метод, що застосовується для аналізу та синтезу систем управління.

Процес моделювання полягає в наступному: загальна задача дослідження системи розділяється на ряд більш простих; чітко формулюються цілі моделювання; підшукується аналогія; розглядається спеціальний чисельний приклад, що відповідає даній задачі; вибираються певні позначення; записуються очевидні співвідношення. Якщо отримана модель піддається математичному опису, її розширюють, у противному випадку - спрощують. Ось чому конструювання моделі не зводиться до одного базового варіанта. Увесь час виникають нові задачі з метою покращення відповідності моделі й об'єкта.

Сіткова модель являється наочним відображенням взаємозв'язку між окремими роботами та послідовністю їх виконання, а також управління економічними системами, процесами побудови та вивчення моделей.

Сіткове планування й управління як специфічний вид планування, дозволяє:

- досконаліше організувати процес виробництва продукції та послуг;
- фактивно використовувати трудові ресурси підприємств;
- володіти технологією регулювання процесу виконання комплексу робіт;
- на основі моделювання процесу діяльності за різними напрямками здійснювати поточний контроль за виконанням комплексу робіт згідно з визначеним стратегічним розвитком;
- виявляти невикористані резерви підприємства;
- оптимізувати процес виконання певних видів робіт тощо.

Основними етапами сіткового планування є:

- розподіл комплексу робіт на окремі частини і їхнє закріплення за виконавцями;
- виявлення й опис кожним виконавцем усіх подій і робіт, необхідних для досягнення поставленої мети;
- побудова первинних сіткових графіків і уточнення змісту планових робіт;
- об'єднання окремих частин сіток і побудова зведеного сіткового графіка виконання комплексу робіт;
- обґрунтування чи уточнення часу виконання кожної роботи у сітковому графіку [3, с. 18].

На початку сіткового планування випуску нового виробу необхідно виявити, якими подіями буде характеризуватися комплекс робіт. Подія - це стан системи під час досягнення певної початкової, проміжної або кінцевої мети розробки. Подія не має тривалості в часі. Кожна подія повинна встановлювати завершеність попередніх дій.

Після чого проводиться побудова первинних сіткових графіків, здійснюється їх перевірка та об'єднання окремих сіток у зведену модель. Робота на сітковому графіку позначається безперервною стрілкою, тривалість її виконання